СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 39. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 26-го лютого 1946. No. 39. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, February 26, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ВИЩІСТЬ КАПІТАЛІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ НАД ДЕРЖАВНИМ МОНОПОЛЕМ

Бернард М. Бейрук, фінансіст і дорадник президента у прилюдній промові з нагоди пущення в рух жидівської кампанії за допомогові фонди у висоті сто міліонів долярів, порушив справу двох економічних систем, які змагаються тепер у світі. Це є система особистого ділання людини і система державницької влади над діланням одиниць. Систему особистого ділання зясував Бейрук як особисто-капіталістичну. Він виказував, що ця система єдино надається до успіху людини, як це виказала практика в мирі й у війні. Тому Бейрук радить не покидати цієї системи, а зате змагати до її поправлення. Бейрук спокійно розібрав теж комуністичну систему, як державницьку тобто таку, яка не дає одиниці спромоги розвинути свої особисті сили.

Бейрук виголосив промову до 350 провідників жидівської допомогової акції. Крім нього були ще приявні такі визначні жидівські провідники, як Герберт Лімен, генеральний Директор УНРРА та Генрі Морґентав, бувший секретар скарбу. На зібранню говорили про допомогу для півтора міліона жидів, які осталися ще в Европі. При цій нагоді проголошено, що родина Джуліюса Розенвалда дала на цю ціль міліон долярів, а родина Фелікса Варбурґа пів міліона.

ПРЕДСІДНИК СІО МАЄ ЗЛОМИТИ СТРАЙК

Незвичайно важке завдання припало Филипови Мореєви, предсідникови Конґресу Промислових Орґанізацій СІО, а це недопустити до страйку в нюйорськім перевозім русі, який заповів Майкел Квил, предсідник транспортової юнії, що її члени оперують підземні залізниці („собвеї"), трамваї, й омнібуси. Квил, знаний із своїх вислуг комуністичній партії, заповів застановлення всього перевозового руху так, як це сталося у Філядельфії. Він поставив домагання, щоб його юнії признати право говорити за всіх транспортових робітників і в їх імени домагатися підвишки платні. Посадник міста Вилйем О'Дваєр твердить, що транспортові робітники є міськими службовиками на підставі іспиту „сивил сервис" і тому не мають права до страйку як члени юнії. Він відмовився переговорювати з юнією і повідомив про це предсідника СІО, до якого належить нюйорська юнія. Він теж зажадав від Морея, щоб він не допустив до страйку.

БУДУТЬ ВИХОВУВАТИ РОБІТНИЧИХ ПРОВІДНИКІВ.

Секретар праці Луїс Швеленбак виявив, що його департамент приготовив програму для виховання провідників робітничого руху для допомоги робітничим юніям у наладнуванню робітничих справ і відносин. Зогляду, що положення в ділянці праці стає чимраз більше складним внаслідок зміни відносин у післявоєнному світі, юнійні провідники повинні бути більше обізнані з робітничими відносинами і тому треба для них вищої освіти. Для переведення пляну в життя, департамент праці іменував Дорадчу Комісію для Виховання, складену з 10 представників Американської Федерації Праці й Конґресу Промислових Орґанізацій по половині.. Така систематична підготова причиниться до нападнання робітничих відносин мировою дорогою в майбутньому, на думку Швеленбака.

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ПОШИРЕННЯ СУСПІЛЬНОЇ ЗАБЕСПЕКИ.

Комісія Способів і Засобів палати репрезентантів розпочинає переслухання знавців над підготуванням для поширення закону про суспільну забеспеку. Переслухання відбуватимуться два місяці, а наперед переслухають свідків про забеспечення на старість. Бюро комісії виготовило вже звіт величини 742 сторінок. Опісля комісія перейде до приготувань для нагороди на випадок безробіття, а це знову доведе до довгої дискусії над оплатами, які малиб платити підприємці й наємці до фонду суспільного забезпечення.

НАДІЮТЬСЯ ЕКСПОРТУ АМЕРИКАНСЬКИХ ВИРОБІВ ПОНАД СІМ БІЛІОНІВ.

Продуценти Злучених Держав вишлють заграницю більше американських товарів, ніж у минулім році. Вартість товарів, вироблених для експорту, обраховують на сім білionів і триста міліонів долярів, як це подає департамент торговлі. Одначе до цього експорту враховують не лише чисто торговельні трансакції, але теж і продукти призначені для ріліфу при помочи УНРРА. В урядових колах панує переконання, що експорт заграницю не зменшить консумції американських мешканців.

Краєва конференція за правну оборону для українських скитальців

В суботу, 23. лютого відбулася в готелю Пенсилвенія в Ню Йорку конференція делегатів українських допомогових комітетів з головних осередків української допомогової акції, як з околиці Ню Йорку, стейтів Нової Анґлії, околиці Філядельфії, Клівленду, Дітройту, Шікаґа. Конференцію скликав Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, якого предсідник д-р Володимир Ґалан проводив нарадам, а секретарював д-р Павло Дубас. Д-р Ґалан вичерпуючо представив положення українських скитальців в Европі, яких життя загрожене кожного дня в американській та інших окупаційних полосах тим, що советські аґенти викрадають скитальців при помочи окупаційної влади, а були випадки, що скитальців вязано і звязаних передавано советським репрезентантам. Адвокат Іван Панчук з Дітройту, як заступник предсідника З. У. А. Д. Комітету виголосив реферат про те, як належить і як можна вести правну оборону скитальців, щоб усі вони не попали в советські руки.

Після основно переведеної дискусії делеґати в числі около 60 винесли резолюцію, щоб громадянство українського роду під проводом З. А. У. Допомогового Комітету негайно посилило як найенерґічніше акцію для ратунку скитальців перед страшною загрозою і щоб з посвятою систематично складало фонди на допомогову акцію.

МОЖНА СПРОВАДИТИ УКРАЇНСЬКІ СИРОТИ З ЕВРОПИ В АМЕРИКУ.

З Філядельфії повідомляють „Свободу", що СС. Василіянки, які утримують український сиротинець у Філядельфії, дістали із департаменту стейту дозвіл на спровадження до Америки сиріт українського роду, які опинилися на скитальщині в Европі. З. У. А. Допомоговий Комітет приготовляє від себе відповідну поміч в цій справі.

ВИБОРИ В АРҐЕНТИНІ ПЕРЕЙШЛИ СЕРЕД ЗАГАЛЬНОГО МИРУ.

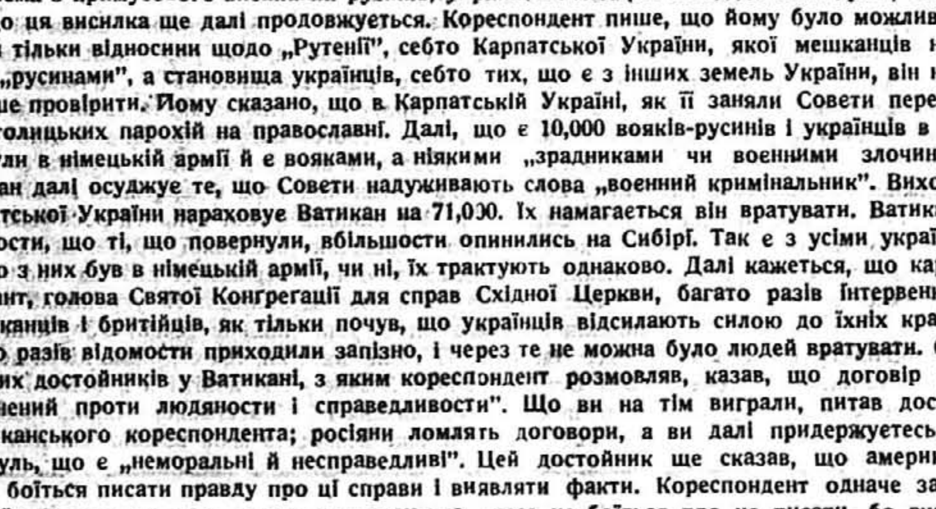
Населення Арґентини перевело голосування над вибором нового президента в неділю 24. лютого при небувалім натовпі виборців і серед загального спокою. До голосування зареєструвалося 3,559,842 громадян, а всупереч передбачуванням вибори перейшли спокійно. Полковник Хуан Перон був кандидатом партії, яка є тепер при владі, а його конкурентом був Хозе Тамборіні, кандидат Демократичного Союзу. Вибори були тайні, а голоси ще не обчислені.

ВЕЛЕС ПРОТИ ВОЛОДІННЯ ВЕЛИХ ПОТУГ НАД СВІТОМ.

Бувший підсекретар стейту Сомнер Велес у промові по радіо в неділю 24. лютого візвав Орґанізацію Обєднаних Держав, щоб вона переняла на себе обовязок наладнання міжнародних спорів, а не полишала це великим потугам, які хочуть заволодіти над малими державами.

Папа бере в оборону українських скитальців та інших і осуджує договір у Ялті

Герберт Л. Метюз, кореспондент часопису Ню Йорк Таймс, пише з Риму про гострий осуд папи Пія XII. примусової репатріяції та договору в Ялті. Це, що пише кореспондент, є властиво ширшим вияснениям цього, що було в папи на думці, коли порушував ті справи минулої середи. Кореспондент пише, що спершу думали, що осуд папи відноситься тільки до Советів, а тепер виявляється, що цей осуд був у сильнішій мірі звернений проти Злучених Держав і Британії, ніж проти Советів. Отже це був осуд уступок, які дали Советам в часі нарад у Ялті Рузвелт та Чорчил. Це був осуд тайного приречення щодо цього, що мають бути відставлені до Советів усі ті особи, що покинули Совети по 1939 році, а яких Совети вважають своїми горожанами. Це тайне приречення, кажеться далі, властиво є донині держане в тайні, коли іде про його цілість. Ватикан вважає не тільки це приречення, але й цілий договір у Ялті „зрадою моральности та тих ідеалів, за які Аліянти боролись". Ватикан кажеться далі, дуже невдоволений з американської і британської політики в Німеччині, Австрії й Італії, а зокрема з примусового висилання русинів, українців і мадярів назад до їхніх країв, тим більше, що ця висилка ще далі продовжується. Кореспондент пише, що йому було можливе провірити тільки відносини щодо „Рутенії", себто Карпатської України, якої мешканців називається „русинами", а становища українців, себто тих, що є з інших земель України, він не зміг точніше провірити. Йому сказано, що в Карпатській Україні, як її заняли Совети перемінено 50 католицьких парохій на православні. Далі, що є 10,000 вояків-русинів і українців в Ріміні, що були в німецькій армії й є вояками, а ніякими „зрадниками чи военними злочинцями". Ватикан далі осуджує те, що Совети надуживають слова „военний кримінальник". Виходців з Карпатської України нараховує Ватикан на 71,000. Їх намагається він вратувати. Ватикан має відомости, що ті, що повернули, вбільшости опинились на Сибірі. Так є з усіми українцями. Чи хто з них був в німецькій армії, чи ні, їх трактують однаково. Далі кажеться, що кардинал Тісерант, голова Святої Конґреґації для справ Східної Церкви, багато разів інтервенював в американців і британців, як тільки почув, що українців відсилають силою до їхніх країв, але багато разів відомости приходили запізно, і через те не можна було людей вратувати. Один з високих достойників у Ватикані, з яким кореспондент розмовляв, казав, що договір у Ялті „звернений проти людяности і справедливости". Що ви на тім виграли, питав достойник американського кореспондента; росіяни ломлять договори, а ви далі придержуєтесь таких клявзуль, що є „неморальні й несправедливі". Цей достойник ще сказав, що американська преса боїться писати правду про ці справи і виявляти факти. Кореспондент одначе запевнив достойника, що так не є, та що американська преса не боїться про це писати, бо вже було багато про це в газетах. Кореспондент пояснює, що він не дивується такій заяві достойника, бо до Італії й Ватикану ще нині малощо доходить з Злучених Держав і тому навіть Ватикан менше знає про те, що думають люди в Злучених Державах, ніж, наприклад про те, що діється на землях, що знайшлися під советською окупацією.

КАРТИНА З НОМІНАЦІЇ 32 НОВИХ КАРДИНАЛІВ У РИМІ.—Перед собою маємо чотирьох американських католицьких достойників, що перебувають у Римі, у тій хвилині, як їх офіційно повідомляють, що вони стали кардиналами. Ними є: Кардинал Френсис Спелмен з Ню Йорку, кардинал Муні з Дітройту, Семюел Стріч з Шікаґо і кардинал Ґленон з Оейнт Луїс.

ЗАЧИНАЄ ВІДРОДЖУВАТИСЬ НІМЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ

Американський кореспондент, Дру Мидлтон, пише з Франкфурту над Меном, що не зважаючи на те, що американська розвідка заперечує, таки так є, що в Німеччині зачинає підносити голову старий німецький націоналізм. А мають його відроджувати німецькі офіцири, а далі студенти. У розмовах з тими офіцирами і студентами Мидлтон завважив, що тут не іде наразі про якесь політичне уґруповання, але про відношення до Аліянтів і мрії щодо будучности Німеччини. Найбільше обурення на Аліянтів є з цього боку, що вони хочуть відірвати від Німеччини Рурську область і зробити її інтернаціональною. А далі, що Німеччину розділено адміністраційно на чотири части під різними окупаційними чужими владами. Кличем, який виявляє відроджуючийся німецький націоналізм, є „Обєднання", себто злука всіх німецьких земель і всього німецького народу. Замітне, що про це найголосніше кричать німецькі комуністи. Між студентами зачинає відживати дух давних орґанізацій, „Буршеншафт"-ів, і то включно до Феми, тайних студентських судів, що існували по першій світовій війні й видавали присуди смерти на німецьких політиків уґодового напрямку. Мидлтон мав, між іншим, розмову з соціял-демократичним німецьким діячем, а цей сказав йому, що „Німеччина не є Німеччиною без Руру", що теж вказує, який є тепер серед німців сентимент.

СПЕЛМЕН В ЕСПАНСЬКІЙ АМБАСАДІ.

З Риму звідомляє Асошіейтед Прес, що нюйорський кардинал, Френсис Спелмен, був на обіді в еспанського амбасадора, призначеного ґен. Франком до Ватикану. Інші три американські кардинали, хоч були теж запрошені, не явились, подаючи на те різні причини, як хворобу чи якесь заняття. З кардиналів Латинської Америки був присутним тільки арґентинський кардинал. Значить, що на 11 кардиналів з американської півкулі девять не взяли участи в обіді. Усіх кардиналів на обіді було сім. Теж сказано американським кореспондентам, що ґен. Франко запросив кардинала Спелмена на обід, як буде вертати до Злучених Держав. Як кореспонденти запитали про це Спелмена, він відповів, що не знає, чи буде на це час.

ПРОТЕСТАНТИ СТВОРИЛИ ПОЛІТИЧНЕ БЮРО.

З Женеви звідомляють, що Провізоричний Комітет Світової Ради Церков сформував Комісію для Міжнародних Відносин. Ця Комісія буде взивати церкви в цілому світі, щоби вони виставляли свої політичні домагання в християнському дусі, які повинні би бути вказівками для урядів у поодиноких краях. Світова Рада Церков хоче створити Протестантсько Східно-Православний Церковний Фронт, який впливав би на світові події. Найбільш активним у тій акції є Кентерберський архієпископ. Постійна орґанізація для цеї праці буде створена в 1948 році. З американців є в цій Комісії такі особи як Райнгольд Нібур з Ню Йорку, єпископ Ж. Бромлі Окснен, методист, президент Федеральної Ради Церков, та Джан Фостер Долес, знавець заграничних справ, що мабуть буде головою.

ХВАЛИТЬ ЦЕРКВУ ЗА ВІДВАГУ.

Архієпископ з Кентерребі, витаючи поворот Німецької Євангелицької Церкви до Світової Ради Церков, дав признання Німецькій Церкві за відвагу, що визнала, що німці завинили в цій війні. У листі до єпископа Теопіля Вурма, голови Ради Німецької Євангелицької Церкви, він виявив від імені Анґліканської Церкви „велике признання за відважний, християнський дух", який та церква виявила в жовтні минулого року, як проголосила, що вона є разом з німецьким народом у терпінню, а теж і визнанню вини. Кентерберійський архієпископ теж заявив, що тепер є обовязком духовників молитися, щоби уряди переможних держав поводились згідно з приписами гуманности з переможеними і при укладанню мирових договорів.

КОМУНІСТИ В ЕСПАНІЇ.

Хоч офіційно в Еспанії проголошують, що там комунізм не існує, то на думку С. Л. Солцберґера так не є. Він навіть говорив з провідником комуністичного руху, який діє головно в підземеллю і має на цілі в першу чергу повалити уряд ґен. Франка. Кореспондент подає, що має бути в Еспанії тепер до 25,000 активних комуністів.

БРИТАНІЯ НЕ ДОТРИМУЄ СЛОВА.

Таке сказав з Москви через радіо Ж. Вікторов. І то англійською мовою. Тим поясняв, чому є бунти проти Британії в Єгипті, Індії, чи в інших британських посілостях. Казав, що в тих краях піднімається націоналістичний рух, а Британія проти нього, хоч в часі війни обіцювала тим краям свободу.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ЦЕРКВА І ПОЛІТИКА

Живемо в часі великих світових і соціяльних перемін, які глибоко дотикають людину, народи і держави, їхню структуру і призначення. Заторкнуте тими перемінами і релігійне життя людини, а тим самим заторкнута і та цариця, що належить до Церкви. Іде тут про різне: Про гоєння повоєнних ран, замирення людства, відношення між переможцями і переможеними, модерний імперіялізм, чи такі появи, як примусові переселення міліонів людей і репатріяції. Усе це, як бачимо, державна політика, велика політика. Тепер в неї встряває теж і Церква.

Бо чи заяви Кентерберського архієпископа в соціяльних проблемах, чи щодо відношення до Советів і комунізму, не є політикою? Чи відозви і поїздки московського патріярха, чи його висланників, та скупчування біля советського центру цілого Православія різних країв, не є політикою? Чи акція Світової Ради Церков, щоб обєднати протестантські й православні церкви, та теперішні наради в Женеві в цій справі, де німецько-протестантський пастор Німелер визнає публично, що німецький нарід у цій війні завинив, а англієць, Кентерберський архієпископ, висловлює, що треба валити стіну, що їх відокремлює і ділить, не є теж і політикою? І чи не є політикою навіть таке, що в теперішню хвилину обіймає у Римі французький кардинал німецького кардинала з словами, що в Церкві Христовій нема переможців і переможених?

Так, це ясне, що Християнська Церква, про яку тут мова, зачала встрявати — по волі чи по неволі — дуже глибоко в міжнародну політику і в політику в нутрі поодиноких країв чи народів. А найсильнішим і найвиразнішим виразом цього може послужити остання промова папи Пія XII., виголошена в Ватикані знагоди номінації нових кардиналів. Церква, як видно зо слів папи, вважає духовість людини, сотвореної на подобу Бога — своєю доменою. Людина, а не держава, це те, що найважніше. І держава є для людини, а не навпаки. Звідси і сильний осуд папи усього того, що уявляють собою тоталітаризми. Зокрема, коли іде про сучасний стан, то осуд відношення до людини збоку советського режиму, що ніби в імені забеспеки послугується терором, міліоновими депортаціями чи домагається насильного повороту маси таких скитальців, що мають поважні причини не вертати до Советів. Вдаряючи в советський модерний імперіялізм — як і в інші імперіялізми — папа порівняв їх до тої біблійної риби — Левіятана, що то все хоче мати тільки для себе, що все пожирає. Чи це все не політика?

Усі ті церковні голоси, а зокрема голос папи Пія XII., вказують наглядно, що ми входимо в таку епоху, коли не тільки Католицька Церква, але й інші Церкви стають якщо не „воюючими церквами", то дуже активними в тому напрямі, щоби причинитись до оформлення нового світу, що повинен повстати на руїнах цеї війни. Тільки підхід до цього не у всіх однаковий.

Нема співпраці, бо нерівна спілка

При читанню редакційних і синдикованих статтей в великих і впливових американських щоденниках дається завважати, що ті, які ще недавно стояли на становищі не лише повної співпраці з советською Росією, але активно обороняли чи хоч би оправдували її посягання по силу, тепер вітверто пишуть, що дальше так бути не може, як що у світі має бути втриманий мир. Значить не можна дальше толерувати загарбування одного краю по одним советською Росією з повним нехтуванням інтересів Злучених Держав. У цій справі замітні є статті знавця закордонних відносин Волтера Липмана, який виказує, що Сталін у своїй останній промові кладе увагу на збільшення збройної сили. Інший визначний писець синдикованих статей, бувший підсекретар стейту Сомнер Велес іде ще дальше у своїх міркуваннях.

Велес твердить, що вчасі конференції Трьох Потуг в Потсдамі і конференції міністрів закордонних справ Пятьох Потуг у Лондоні ясно вийшла на верх загранична політика Советів. На пізніших міжнародних конференціях щезла ця ясність, а зате пізнати з промов таких советських державних мужів, як Молотов, Калінін та Сталін, чого Росія справді хоче. А хоче вона не менше, як повної контролі Середземного й Червоного моря, доступу до Індійського океану через поневолення Ірану й контролі цілої Азії та Тихого океану у прибережній смузі Китаю. Все те називає Росія обороною перед можливим новим нападом збоку відродженої Німеччини.

Для Велеса не є ясним оце посягання Росії, а саме: чи це є її мінімальне домагання для охорони своїх інтересів, чи це лише мінімальне посягання на сьогодні з цею метою щоб осягнути максимальні цілі завтра? Поставивши таке питання, Велес каже: „Організація Обєднаних Держав не може успішно вести праці, а мир у світі не може бути втриманим без співпраці Злучених Держав і Советського Союзу. Одначе така співпраця не може йти в нерівній спілці, у яку входять чимраз сильніша Росія й чимраз слабша Америка. Така спілка не може існувати, бо американська слабість переконує советський уряд, що він може переходити до щоденного порядку над спротивом західних держав і триматися напрямку, який Злучені Держави вважають за заперечення цих засад, на яких свобідний і мирний світ може бути побудований".

Велес доводить, як усі великі останні промови советських провідників кладуть головну вагу на силу Росії. У новій пятирічці, яка буде продовжуватися упродовж 15 літ кладеться натиск на зріст російської мілітарної сили, а це вказує, що Росія хоче приготовити своє населення до розрахунку з капіталістичним і соціялістичним світом, тобто з цілим західним світом.

Совети в противенстві до Злучених Держав.

Про це говорить Велес, що советські посунення заграницями все оперті на силі. А кожен громадянин Америки мусить мати на увазі такі факти: Перед двома роками Злучені Держави були найсильнішою мілітарною державою — сьогодні вона є в розкладі демобілізації, а зате сила советської армії є найбільшою за всі часи. Перед двома роками Америка стояла на верху рільничої й промислової продукції і всі громадяни працювали разом — тепер американська продукція стримана, єдність народу розбита, зате населення Советів іде як одна людина в відбудові промислу згідно з бажаннями свого уряду.

Внаслідок незрозумілої політики з Вашингтону, каже автор, у світі понижений престіж Злучених Держав, а впливи Росії досягли найвищого щабля в цілій її історії. Який з цього може бути наслідок? Так питає Велес, кажучи, що на відповідь вказують події з 1919 і 1939 років.

Велес приходить до такого висновку: Серед теперішніх відносин у світі Америка своєю слабістю — чи то в ділянці військовій, економічній чи дипльоматичній — не може осягнути своїх цілей, тобто тривалого миру і загальної свободи. Американський нарід повинен саме тепер пригадати собі слова Винстона Чорчила, сказані до англійців в 1338 році, а саме: „Історики за тисяч літ будуть здивовані таємницями наших часів. Вони ніяк не зможуть зрозуміти, як це було можливе, щоби переможна нація, маючи все в своїх руках, могла дати себе споневірати і відкинути все, що вона осягнула безмежними жертвами і рішальною перемогою і як то могло статися, що все те пішло з вітром".

Микола Чубатий.

Советська рука в арабськім світі

Конфлікти поміж Англією і Советською Росією на терені Організації Обєднаних Держав, вмішування Советів у внутрішні справи Ірану та Туреччини, це тільки перші признаки великого конфлікту, що назріває поміж Советською та Британською Імперією за панування над передною Азією. Англія, розторощивши при помочі Америки та Росії Німеччину, ще тим не забеспечила своєї імперії. Бо тепер око в око проти інтересів Англії стала Советська Росія, яка вже й не криється з тим, що її ціллю є здомити домінування Англії в передній Азії. Настирливе домагання Советів, щоби через турецькі посілости через Дарданелі пробити собі дорогу до Середземного моря, дійти до портів над Середземним морем, досі всецило опанованих Англією, це вказівки куди прямує советська політика. Такі самі цілі мають Совети на терені Ірану, прямуючи через Іран до перського заливу та портів, що досі були під виключною протекцією Англії.

Нерідко так в історії бувало, що знищення одного ворога може відкрити дорогу ще більше небезпечному ворогові. Таке, колись в заранню нашої історії, зробив воєвничий князь Святослав. Він знищив на сході України хазарську державу, але тим самим відчинив браму азійським варварам, що вкінці завалили стару українську державу. Подібне нині може бути з Англією. Завалення та повне розторощення Німеччини, може для англійської імперії стати більше загрозливим ніж була сама Німеччина, бо на руїнах її потуги виріс новий, куди грізніший конкурент Англії, Советська Росія.

Як небеспечним є новий суперник панування Англії на Близькім Сході, про це свідчить те, що в останнім часі діється в арабськім світі. Вісти, які доходять з країн Арабії, Єгипту, Сирії, Лібанону та Палестини допосять про горячкову працю советських агентів на терені арабського світу, щоби перетягнути його симпатії на свій бік.

Проникання советських впливів серед арабів сягає не від нині; воно зачалося вже яких 15 літ тому, себто тоді, коли в Москві зачав зростати російський націоналізм, що поставив собі за ціль зробити зі Советської Росії першу імперію на світі, поваливши панування Англії на Близькім Сході та в Азії взагалі.

Совети протектором магометанізму.

Здобування симпатій серед арабів розпочали большевики зміною своєї внутрішньої політики супроти своїх 15 міліонів магометан. Як для цілей велико-державної російської політики большевики змінили свій фронт супроти російської православної церкви, як для цілей державної політики вони нині винищують українсько - католицьку церкву в Західній Україні, так само для цілей державної політики в останніх роках большевики змінили радикально своє відношення для магометанізму в Советах.

Большевики дали зглядну свободу віри магометанам в полудневій частині Советського Союзу, де є населення магометанське. Вони навіть дали змогу магометанам поширити свій стан посідання. В столиці Туркестану в Ташкенті відбувся минулого року магометанський конгрес при ласкавім наставленню советської влади, де перевели консолідацію магометан в Советах.

Ця внутрішня консолідація магометанізму в Советах була тільки приготуванням до її просоветської пропаганди серед арабів в Арабії, Єгипті та Сирії. Цього року Совети позволили своїм магометанам відбувати традиційну геджу, себто паломництво до Мекки, до гробу Магомета, облегчуючи на приказ з Москви цю подорож вірних при помочі автобусів та відповідних потягів на залізницях. Кого там зі советських могометан пустили кланятися гробови пророка, можна додуматися. Що більше, в Каїро на славнім університеті магометанської віри Аль Азгар, появилися вже студенти споміж советських магометан.

Совети в часі війни, користаючи з приязни Англії, як її противнімецький союзник, поновлювали вже всюди свої посольства, навіть по дрібних арабських державах, як в Савді Арабії, Трансйорданії, Сирії та Лебанонї. В Єгипті советським послом є навіть магометанин, в додатку людина високо освічена, що справді стала притягаючою особистістю для місцевих арабів та всіх тих, що приїздять до Каїро на студії магометанізму.

Совети протектором панарабського руху.

Відомо, що в часі першої світової війни Англія при помочі свого досконалого агента полковника Лоренса, справдішного приятеля арабів, потрафила притягнути арабів на свій бік проти Туреччини, що помогло їй знищити Туреччину. Тоді обіцювали арабам утворення зєдиненої панарабської держави. По війні араби не осягнули своєї національної цілі. На місце зєдиненої Арабії повстало кілька малих арабських держав, в більшій чи меншій мірі залежних від Англії, бо на ділі панарабський рух це був більше твором гуртка інтелігенції ніж арабських країв. Це викликало невдоволення серед арабів, яке тепер капіталізують Совети, виступаючи як протектор утворення панарабської зєдиненої держави. Цим осягають Совети подвійну ціль, бо ослаблюють Англію, яка в поодиноких арабських державах має поважні нафтові концесії та другі економічні користи, з другого боку це дає спосібність здобувати серед арабів симпатію для Советів серед інтелігентів.

Та це заставило Англію й собі станути на первісний шлях прихильника панарабського руху і нині ми маємо подвійну протекцію панарабського руху — советську та англійську, які зі собою конкурують. Немає сумніву, що в поодиноких арабських країнах обставини таки роблять кращою позицію Англії, а це її постійно прихильне відношення до релігії. Не зважаючи на протегування магометан зі Советів консервативні арабські кола, магометанські ортодокси, не вірять атеїстичній Москві та таки волять спиратися на Англію.

Ще одним чинником, що за нього зачіпаються советські впливи в арабськім світі це православна церква на території Сирії, Лебанону, Палестини та Єгипту. Церкви це малочисельні, але старі церковною традицією, тому мають вони деякий вплив на Близькім Сході. Щоби християн-арабів звязати близько з Росією, советський уряд запросив знагоди поставлення патріярха Олексія всіх голов православних церков арабського світа на цю параду та приймав їх на кошт держави велично, що тих бідаків притягнуло до Росії навсе. Що більше, патріярх Олексій, очевидно сповняючи політичну місію большевиків, відвідав по своїм поставленню в патріярхи всі православні церкви на близькім арабськім сході, віддаючи немов візиту єрархам християнам арабського сходу.

Минулого Великодня советський посол до Сирії та Лебанону був офіційно запрошений сирійським єпископом до участи в богослуженню воскресіння, при чім в часі релігійної процесії несли теж советський прапор.

Можна представити собі, як це все підкопує впливи Англії на Близькім Сході, в краях, що положені близько суєцького каналу, життєвої артерії британської імперії. Втрата домінантного впливу над арабським світом означалиб руїну для англійської імперії.

Справа Жидівської Палестини та України.

В світлі того стає зрозумілим, як важким стає положення англійського уряду супроти домагань жидів, утворити в Палестині жидівську державу проти волі всіх арабів. Прихильна розвязка жидівської проблеми сильно провокувалаб арабів та означалаб остаточне перехилення симпатій всіх арабів в сторону Советів. Це моглоб бути для Англії прямо катастрофальним. Замітне, що Совети також є противниками утворення жидівської держави в Палестині, а навіть у себе в дома ставлять се неприхильно до національно-сіоністичного руху.

Напір Советів на полудне в сторону Дарданелів, Суєзу та опанування своїми впливами

ГАНС НЮХТЕРН

СКРИПАК

1)

Цілу годину співала несамовита скрипка. В салі серед духоти ждало в напруженні багато людей. А скрипка грала. Та це не була гра, це було демонічне гудіння, стогін, радощі, буря, що все з собою хватає; це була гра, як беустанне ятріння отвореної рани. А люди вже не чули нічого — тільки дивилися на людину, що грала.

Мов темна тінь стояв скрипач на підвищенні. А рука, що держала смик, злітала над струни: там ухопила, тут потягнула, тут знову кинула акорд — і все те творило гру. То була гра й загадка, що поривала та обезвладнювала людей. Тільки деколи на павзах лускотів, гудів тай шумів людський вир від захоплення. Тоді з жовтого, покорченого лиця над чорним фраком сверлували публику очі, що звичайно без руху були спрямовані на скрипку. Це був погляд присмирника звірів і водночас поклін дяки, що творило разом примару. Потім посувався по струнах смик і все забирав у крутіж схвильованих, примарних, майже неземних тонів. То було мистецтво, що стояло по той бік усякого мистецтва.

Нікольо Паганіні грав уже цілу годину. Не було порожнього місця, а за кожне місце платили люди божевільні суми. Довге, худе лице скрипача опанувало із сцени всю салю, а зпід його руки злітав тон за тоном — гра, що не знала стриму і меж.

Нікольо Паганіні грав.

В парадній льожі намісника, що досі стояла порожна, стукнуло крісло. Рідко траплялося, щоб вельможний граф — ексцеленція, мали час на музику й забаву. Коли намісник брав льожу, то зявлявся неждано, без повідомлення й тихо. Так було все. Сьогодні показався в першій льожі, що належала намісникові. І це звернуло увагу. Звернулися погляди вгору до льожі і на хвилину ,покинули скрипача. Ті погляди належали не так могутньому, якого боялись, але окремим любимцям, як радше молодій жінці, що сиділа поруч ексцеленції. Граф попровадив її вперше на місце, яке завдячував своєму високому становищу. Бо про це подружжя кружляло багато коментарів.

Ніколо Паганіні грав.

Молода жінка сиділа схильована вперед на поруччі та прислухувалась із захопленням. За нею віддавав намісник незначними поклонами привітів, що належали йому та його дружині. То було замкнене тверде лице, що вміло добути те, чого хотіло; ніхто не вмів з нього читати — і то був шлях його успіхів, що вивів його вгору. З паркетів піднявся новий шум захоплення. Прийшла нова мельодія. Вона була ніжна, мягка, повна туги і була, як прибій, що ломив остані запори. Граф нагло затиснув губи. Хвилину спочив холодний проникливий погляд цікавости на особі скрипача, що в гротесковому порві схилився над скрипкою. Здавалося, що Паганіні обняв струнку шию скрипки одним гарячим рухом, в якому вичерпувалася остання снага. І знову задудніла радість. Підвищення опустіло на хвилинку.

Фіолетна достойність якогось пралата схилилася серед поздоровлень до молодої жінки. Гарно оформлена, мудра голова. Хвилину пізніше достойний пралат пошукав миттю вухо другого сусіда.

— Той чоловік грає як Бог і циганє як чорт!

Намісник відвернув лице, що було вкрите якоюсь дивною твердотою.

— Він грає: „Аве Марія", а здається, що хвалить чорта.

Пралат усміхнувся ,якби нарочне не дочув цих гострих слів тай подав на прощання руку. За шумом реверенди зачинилися двері льожі.

Граф схилився до своєї жінки.

— І щож, подобається тобі?

Вона всміхнулась до нього без слова відповіді. Намісник випрямився знову.

І знову зявився Паганіні. Його привітала буря окликів, що далеко перевищила попередню своєю силою. І знову він дякував деревляними, підстрибними поклонами, наче маріонетка. Підняв скрипку. Поплили тони. І все захопили у свою стихію. Якесь примарне голосіння родилося під смиком. Вибухало полумям і погасало нагло мов над озером блудний вогонь. Глум і несамовитість наповняли всю гру. Нараз спочило око скрипача на одній льожі й ожило. Музика поплила гарячіш і розпливалася мрякою. І мельодія збилася довкола поруччя льожі, проломила й огорнула все та схопила в обійми постать молодої жінки. Око скрипача шукало в грі її лиця. А голосіння йшло далі в посвистах і глумі. Мистецьке диво викликало в салі напругу, що спирала віддих.

Молода жінка опустила на землю хусточку. Граф зігнувся, щоб її підняти. Її лице, що червоніло полумям, вкрилося нагло трупячою блідотою. Граф сходив ще останній погляд скрипача, глипнув на свою жінку тай помітив її схвилювання.

— Що з тобою?

Вона обтерла хусточкою втомлені скрані.

— Не знаю. Алеж той музика грає несамовито.

Намісник випрямився.

— Це певно від духоти в салі ти так охляла.

Вона глянула на нього тривожно.

— Мені справді стало недобре. Але воно вже проминуло.

Її погляд спочивав уже спокійно на його обличчі, начеб щось проховзнулось, та тривало тільки одну коротку хвилинку.

Гра спалахнула ще раз блудним вогником і погасла в довгій, завмерлій каденції. Скрипач схилив голову в напрямі льожі. І коротко схрестилися погляди обидвох мужчин.

(Докінчення буде).

„Як у війні, так і в мирі — працювати громадою"

АМЕРИКАНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ БРАТЕРСТВА

Тиждень від 17. до 24. лютого обходжено як „Американський Тиждень Братерства'.' Цьогорічне гасло тих обходин — „як у мійні так і в мирі — працювати громадою" — взято від президента Рузвелта, який вжив цього виразу року 1945 в своїм посланні зприводу річних цілокраєвих обходин того Тижня. То було його останнє послання. Цього року президент Труман означив у свою чергу один тиждень Тижнем Братерства, що має пригадати всім американцям про їхній обовязок супроти своєї країни, як і супроти цілого світу, обовязок вберегти цей нарід „єдиним, неподільним".

„Ідеалом демократії є таке суспільство, де кожний шукає правди своїм шляхом і де всі зеднані порозумінням та спільною потребою", каже президент у своєму посланні. „Добробут світу в будучому має творитися на засаді визнання гідности й прав кожної людини, незалежно від раси, віри, чи національного походження. Злучені Держави стоять серед усіх інших країн як приклад народу, що досяг величи через свободу. Тепер, як ніколи досі, ми, як нарід, маємо ще більш яскраво показати славу нашої свободи. Це є єдине світло, що може повести будуче людство шляхами миру.

„В межах нашої країни маємо перед собою величезне завдання — повернення до мирного життя. Це завдання є настільки широким, що виконати його зможемо тільки при умові, що працюватимемо всі разом. Гуртовою, спільною працею збройні частини виграли війну. Подібну гуртову працю повинні ми завести в нашому народньому житті. Як зеднались для досягнення перемоги, так повинні зеднатися для мирного життя..."

Віривчи, що „здорова демократія черпає свої сили з джерела глибокого, духового порозуміння" президент закликає всіх американців взяти активну участь у відзначенні Тижня Братерства.

Американський Тиждень Братерства, підтриманий кожного року заявою президента і влаштований заходами Національної Конференції Християн та Жидів, може незабаром стати народньою установою. Минулого року відзначили його більше ніж бувало громадських організацій — цивільних, братерських, релігійних. До них приєдналося також більше шкіл, народних і парохіяльних. Як звичайно, підтримали Тиждень Братерства губернатори багатьох стейтів та старости міст. В газетах було стільки редакційних статтей про те, що з них можна було би скласти цілу книжку. Промовці через радіо відзначували єдність, з якою американський нарід, разом з союзниками, прамував до остаточної перемоги.

В цьому першому повоєнному році порозуміння поміж тими, що різняться між собою расою, вірою, чи національним походженням, є так само важним для цілого світу, як для нашої великої країни. Як писав президент Рузвелт в останній вечір перед смертю: „Сьогодня маємо перед собою незаперечений факт, що для збереження цивілізації ми повинні розвинути науку людських взаємовідносин — здібність всіх людей, різних людей, жити разом і працювати разом в тому самому світі, мирно..." З 6-го серпня 1945 року, коли на Гірошіму скинено атомову бомбу, дійсне значіння тих слів стало надзвичайно яскравим. Але єдність поміж державами — що є тепер умовою до самозбереження — може бути досягнута тільки тоді, коли є порозуміння серед населення кожної країни. Для випробування цього роду порозуміння, Америка є ніби світовою ляобораторією. Американці вже навчилися розуміти й шанувати багато різних людей — близьких сусідів, які ходять до іншої церкви; людей з другої вулиці, які мають інші звичаї, чорного хлопчика, який ходить до тої самої школи, що й наш хлопець. Власне в цьому щоденному житті проявляється ідея Тижня Братерства.

Беруть участь у відзначенні Тижня цивільні групи, церкви в багатьох містах, містечках, селах по цілій країні. Можливо, що ваша церква, чи братерська организація, чи организація жінок, молоді, чи ветеранів вже бере участь у відзначенню Тижня Братерства. Якщо ні, є чимало способів як приєднатися до інших, які визнають, що всі ми — незалежно від раси, віри, національного роду — маємо спільне завдання — працювати для здійснення демократії. Можемо запросити від своєї групи рабіна, священика чи проповідника як бесідника, щоб ознайомив нас з його релігійними обрядами, молитвами. Можемо влаштувати виставку різних родинних річей, типових для певних національних груп в нашій дільниці. В той спосіб буде показано багатство американської культури. Церкви — католицька, протестантська, православна — можуть на спілку з синагогами влаштувати програму з різного роду церковної музики, церковного співу. Можна просити місцеві радіо-стації, щоби передавали через радіо програми з прекрасними піснями різних національних груп, відмінних від наших. Приглядаючись до громади, серед якої живемо, до своїх сусідів, до їх традицій, вірувань, обрядів, звичаїв, можемо знайти подостатком матеріялу для відзначення Тижня Братерства.

Одне з завдань Тижня Братерства визначив президент Труман кінцевими словами свого послання: „Я сподіваюся, що скрізь, в кожній громаді люди будуть сходитись разом, щоби спільно тішитись величчю країни, яка належить нам всім, та щоби присягнути надалі вірність її — зеднаній країні, що є провідником миру і щасливим домом для всіх своїх громадян".

Загальна Рада — ФЛІС.

ВИБОРИ, ЯКИХ НА ЗАХОДІ НЕ ГОРДНІ ЗРОЗУМІТИ.—ВСоветах вибирали представників до Верховного Совету. Тут маємо перед собою надіслану з Москви сцену з голосовання. Та в західних краях думають, що то шкода часу такі вибори переводити, де є згори уложена тільки одна ліста кандидатів.

арабського світу робить теж справу України немов центральною проблемою на випадок конфлікту поміж Британською Імперією та Советами. Цей напір Советів може бути усунений тоді, як Росія буде відперта від Чорного моря та від Кавказу. Це може статись передовсім через відділення України та Кавказу від Советської Росії та утворення Чорноморської Федерації, зложеної з України, Білоруси та кавказьких народів. Така Чорноморська Федерація в союзі з Англією булаб доволі сильна, щоби затамувати натиск Росії на полудне.

Для самої Росії лишається супроти України подвійна політика: або в скорім часі так вилюднити Україну з українців, щоби мати більшсіть російську та певний елемент за плечима у своїм поході на полудне, або радикально змінити свою політику супроти України, дати змогу українському народови почуватися справдішним господарем на рідній землі та бути заінтересованим в поширюванню спільної союзної держави. Теперішня національна зрілість української нації не позволяє на третий вихід з тої ситуації. З теперішної політики Советів супроти України видно, що большевики вступили на ризиковний перший шлях, на винищування українського народу та виселення його з України. Чи не є він карколомним для самої Советсько-Російської Імперії, покажуть вже найближчі роки.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ДЕЛЕҐАТІВ XXI. КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

Заряд готелю Віліям Пен приобіцяв примістити на час конвенції 300 делеґатів. Отже тепер заряд цього готелю повідомив нас, що 300 делеґатів замовили вже кімнати, й більше замовлень він не прийме.

Тому ці всі делеґати, що досі взагалі не висилали замовлення, а також ці, що не вислали його на час і були повідомлені зарядом готелю Віліям Пен, що для них нема вже кімнати, повинні вислати замовлення негайно, а не пізніше як до 3-го березня, на адресу заступниці головного предсідника, **Mrs. MARIA MALEVICH, 230 E. AGNEW AVE., PITTSBURGH 10, PA.**, подаючи своє імя і назвище, адресу, та зазначуючи, чи даний делеґат бажає кімнати для одної, чи більше осіб. Кожний делеґат буде опісля повідомлений, в якім готелю є зарезервована для нього кімната. Звертаємо увагу, що кімнат для поодиноких осіб є тільки кілька, а за те є більше кімнат для двох або трьох осіб, а тому і відповідно до того будуть розміщені делеґати.

Ще раз пригадуємо, що замовлення кімнати не можна вже довше відкладати, бо в останній хвилі не можливо нігде дістати кімнати.

Головна канцелярія У. Н. Союзу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Контрольна Комісія У. Н. Союзу відвідала магазин З. У. А. Допомогового Комітету.

В середу дня 20. лютня члени Головної Контрольної Комісії У. Н. Союзу відвідали маґазин убрання, що є під зарядом Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету. Маґазин є приміщений в будинку „Юнітеріен Вергавз" при 35-тій вулиці. В супроводі д-ра В. Ґалана, голови З. У. А. Допомогового контрольора У. Н. Союзу. Члени Головної Контрольної Комісії, а саме: пп.: Дмитро Капітула з МекАду, д-р А. Кібзей з Дітройту, адв. Роман Смук та інж. Степан Куропась з Шікаґо, застали при праці в маґазині українських жінок. Пані Бенцал як голова жіночої секції інформувала гостей про спосіб висилки убрань з українських громад в Америці, опакування, сортування і висилки. Того дня, при помочи „пресу" зладжено 29 нових бейлів ваги від 120—150 фунтів до висилки в Европу. Пані Бенцал представила своїх товаришок, які саме тоді були при праці, а саме пань: Абрагамовську, Ликтей, Марусевич, Демидчук, Моторну і Болак, які жертвують безплатно свій час для облекшення долі українських скитальців в Европі. Інші жінки приходять чергою, коли їх кличеться.

Степан Куропась.

—o—

ОЗОН ПАРК, Н. Й.

Коляда для українських скитальців.

Товариство „Вільна Україна", від. 200. У. Н. Союзу, як що року, так і цього Різдва рішило піти з колядою, котру призначено на найпекучійшу справу — це є на українських скитальців. Коляда мала надзвичайно гарний успіх. Ніхто нігде не відмовився зложити коляду. Всі жертвували щиро. Прикладом гідним до наслідування була пані Дика з Гемстед, Лонґ Айленд, котра зложила на коляду $100 Честь і слава цій українській матері, котра так болючо відчула страждання наших біженців. Не жаль було доложити праці колядникам, котрими були: В. Костишин, В. Цісик, І. Сташків, М. Малафій і О. Коцопій. Коляда принесла $341. 50., а на останніх зборах відділу 200 предсідник, П. Господарець, перевів ухвалу, щоби позіставші гроші з попередних коляд, в сумі $43, долучити до цьогорічної коляди, що зробило суму $384.50, котрі є в цілости призначені на скитальців. Гроші вислано до Українського Комітету у Філядельфії.

Коляду зложили:

Пані С. Дика $100; Тов. Вільна Україна $43; В. Цісик $10; М. Малафій $8.50; по $5: Е. Орлян, І. Чорний, М. Ворона, С. Більців, С. Малафій, І. Сташків, М. Супек, С. Миськів, Е. Чорний, Г. Васло, М. Швед, С. Шінка, В. Балук, С. Вовк, І. Ґенеґа, І. Сельський, В. Костишин, П. Господарець, О. Коцопій, Н. Паращук, М. Савка, Д. Кокольський, Н. Самборський, Х. Заборська, Е. Нарляк; А. Малафій $4; по $3: К. Конщур, П. Великанович, Е. Карпович, К. Кошиловська, М. Романчук, П. Петрак, М. Маціборський, М. Лабусь, М. Танчак, Я. Жатковський; по $2: М. Тіталес, І. Биймак, О. Маркварт, Ю. Карпович, М. Казук, Я. Мороз, Г. Чорний, М. Ґейда, О. Ганка, П. Козак, М. Кравчук, М. Колодій, В. Гаврилко, П. Стахів, І. Гардецький, М. Дзядзьо, В. Воргуль, А. Олтман, Д. Белей, М. Завалюк, М. Вишинська; по $1: К. Парпан, М. Дучмінський, І. Кошиловський, М. Лакуста, Шелестин, А. Ґавришко, І. Вахів, Н. Кітаґроцький, С. Самборський, М. Малетич, М. Воробець, В. Воробець, М. Олтман, І. Фуртас, С. Фуртас, А. Фуртас, І. Хандога, А. Сташків, С. Сташків, А. Воробець, М. Голокрис, А. Голокрис.

Уряд Тов. Вільна Україна, від. 200 У. Н. Союзу дякує всім за патріотично сповнений обовязок.

В. Цісик.

ПОШУКУЄМО 273 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

227) Дмитро Куріца, Гюстон, Тексас	$ 100.00
Попередно проголошено	22,691,85
Разом	$22,791,85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Друга кампанія допомоги українським жертвам війни.

Згідно з зарядженням голови Допомогової Акції, **адв. І.** Панчука, та його заступників трох Суб-комітетів: Вест Дітройту, Норд Дітройту й Гемтремку, почалася друга кампанія допомоги українським жертвам війни на рік 1946.

Постановлено, щоби орґанізувати якнайбільше членів по своїх суб-комітетах з місячною вкладкою $1.

Перша ґрупа Допомогової Акції, яка зорганізована при громаді „Українська Хата" на Ґрейлінґ в Гемтремку, несла поміч і дальше продовжає Конґресовому Комітетови. 2. лютого 1946 постановила ця ґрупа приняти розпорядок адв. Панчука, "Ukrainian War Relief" і збирає намічених членів до зобовязання річної допомоги в сумі $12.

По нинішний день зобовязалося 32 членів. Деякі зложили вже за цілий рік по $12.

Проситься, щоби решту Суб. Ком. Вест-Норт Дітройту почали намічену кампанію, проголошену через радіо головою адв. І. Панчуком.

Заразом звертається увагу Головним Суб-Комітетам, щоби подавали спис членів до фінансового секретаря чи скарбника Українського Военного Реліфу, щоби було це для контролі та проголошення членів через радіо на українській годині, а також у наших часописах.

Проситься теж часопис „Америку" та інші народні українські часописи це передрукувати.

Т. Кошіль, фін. секр.

ВІДКРИЛИ ЄГИПЕТСЬКИЙ ГРІБ СПЕРЕД 3,000 ЛІТ

У Каїро, в Єгипті, оприлюднено минулого тижня відкриття ще одного гробу стариних фараонів, тим разом з найстарших часів, бо близько сперед 3,000 літ. Є це гріб фараона (короля) Псусеннеса І. в околиці місцевости Таніс, в провінції Шаркія, положеній в дельті ріки Нілю, недалеко міста Порт Сайд. Відкриття довершив французький професор з університету в Страсбурґ, Пієр Монте, а винахідку розголосив другий француз, проф. Етієн Дріотон, який є директором египетського департаменту старовини.

Відкриття гробу Псусеннеса перевищає в дечому значіння відкриття славного гробу короля Тут-Анк-Анема перед двацяти літами. Гріб Тут-Анк-Анема містив у собі скарби єгипетської старовини у великій кількости, зате гріб Псусеннеса є старший і хоч містить менше предметів, то вони мають більшу вартість тому, що є гарніші. Більша частина з цих предметів є зроблена з золота і вони переховалися неушкоджені. Усі предметів є коло 50 і їх незабаром перевезуть до міста Каїра для переховання. Тимчасом гробу доглядають жандарми у великій силі.

Проф. Монте розпочав свою працю ще перед війною при помочи своєї жінки й дочок. Уже тоді він попав на слід гробу Псусеннеса, але не докінчив роботи ізза вибуху війни. Вчасі війни єгипетський уряд поставив коло гробу сильну сторожу поліції на верблюдах, а тепер професор докінчив свою працю.

З мурів наґробника професор розслідив цілий плян і завважав, що в одні́м углі підземної кімнати був якийсь сильний примурок. Він догадувався, що це мусить бути вхід до другої підземної кімнати. Коли не міг найти дверей, він знадвору пробив діру і тоді побачив усередині блеск золотих предметів. Отвір поширили, ввійшли до середини і переконалися, що це інша кімната, величини двох сяжнів вширш, а трьох вдовж. У кімнаті було повно написів на стінах і на ґранітовім саркофаґу, який був колись прикритий деревляним позолоченим віком, але віко вже змирщавіло, а таксамо лише порох остався з самого тіла в саркофаґу, хоч воно колись було дбайливо законсервоване в мумію. Зате на мумії найдено повно предметів для прикраси шиї, голови, рук і ніг, бо це було звичаєм стариних єгиптян складати в гробах цінні річи, якими цінився чоловік за життя.

Із цих прикрас можна довідатися, що це тіло якогось достойника. Показалося, що це була мумія начальника королівської прибічної ґвардії, ґенерала Джебека, якого похоронили в бічній кімнаті наче для охорони короля ще по смерти, а сама мумія короля була збережена в головній кімнаті, котру відкрили вже давніше.

У ґранітовім саркофаґу була колись ще друга трумна, зроблена із срібла, але срібло збутвіло. Жемчуги, які найдено в домовині, це переважно дарунки короля для свого ґенерала. Між ними є аж 12 нашийників, кілька дармовисів, скарабеїв, бранзолеток, а все те допасоване до краски. Золотий линцюг на шиї вказує на рангу ґенерала. Були там ще малі статуї богині Гатори, зроблені із щирого золота і тарелі з образками жінок, що пливають в ріці серед риб. Це вказує, що старинні єгиптяни ще на 1,000 літ перед Христом розвинули високо штуку різьби.

Про самого ґенерала можна судити, що це був поставний чоловік, висоти двох метрів (6½ стіп). Про жемчуги сказав проф. Дріотен, що вони дуже гарно оброблені, хоч не так майстерно, як жемчуги короля Тут-АнкАмена.

Нова находка викликала велике заінтересування серед знавців єгипетської старовини в цілому світі, бо вона свідчить про високо розвинену цивілізацію й культуру серед єгиптян, на яких взорувалася у великій мірі культура старинної Греції.

П. СТЕПАН ВАСИЛЕВИЧ, відомий український громадянин міста Отави в Канаді, котрий у рр. 1944 і 1945 здобув титул чемпіона Східної Канади за свої медові продукти. П. Василевич працює вже довгі роки при канадійській державній залізниці, а пасічництвом займається лише в вільних хвилинах.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

Шукають своїх рідних

ҐРУПА А

До читачів: Уважно перечитуйте наступні пошукування, і розшукуйте за пошукуваними у своїх громадах, церквах, товариствах і між знайомими.

Спис цих пошукуючих осіб буде постійно друкуватися в „Свободі", бо їх є сотки і нараз оголосити не мислимо.

* * *

407. Пилипчука Івана і Івана Стефанчука, Степана, Кицу Зенова і Софію, в Ню Йорку, Бруклині, Шікаґо, пошукує Пилипчук Зиновій.

408. Ремеловського Феля, дядька з Варидоса, пошукує Полюшкевич Василь, Радехів.

409. Родак Марію, сестру в Шікаґо, пошукує Роман Станько, Львів.

410. Ридош Анну, тітку, Перт Амбой, Н. Дж., пошукує Роман Станько, Львів.

411. Ріспу Катерину, доньку Левка, пошукує Фірман Іван, син Григорія, Пнятин, Перемишляни.

412. Романова Теодора, вуйка в Ню Йорку, пошукує Мушанський Павло, син Василя і Юлії, Григорів, Бучач.

413. Рошньовського Василя, стрия, пошукує Сивий Мирослав, син Марії Куриляк, Станиславів.

414. Ремес Марію, сестру в Ню Йорку, пошукує Лесюк Осип.

415. Рапача Михайла, в Ню Йорку, пошукує Лисейко Іван, Михнівець, Турка.

416. Рейтер Анну в Ню Йорку пошукує Кузьмій Микола.

417. Рожелюка Василя, стрия з Костільник, Бучач, пошукує Яцина Іван.

418. Рейтара Евстахія в Ню Йорку пошукує Масяр Володимир.

419. Роговську Марію пошукує Роговський Іван.

420. Рибака Івана пошукує Джус Василь.

421. Росоловського Михайла в Ню Йорку, пошукує Гринак Семен, син Стаха, Чесники, Рогатин.

422. Станиславського Андрійка в Ню Йорку, пошукує Станиславський Андрій, Ферліїв, Рогатин.

423. Сидора Івана, вуйка в Ню Йорку, пошукує Гринів Іван, Голинів, Жидачів.

424. Сорохтея Олексу і Фотину, брата і сестру в Рачестер, пошукує Благий Степан, Залуже, Бережани.

425. Скаченець Антошка і Анну в Ню Йорку, пошукує Скачинець Михайло.

426. Скробача Григора в Ню Йорку, пошукує Мачок Василь, Рогатин.

427. Сивого Дмитра і Івана пошукує Цицик Василь, Ляцько, Добромиль.

428. Семегена Василя, пошукує Сторощук Михайло, син Тимка, і Вичинський Михайло, син Магди Сторощук.

429. Сенишина Петра в Рачестер, пошукує кораль Михайло, Уїзд, Рогатин.

430. Ставничу Доську, Зоньку і Гануську в Ню Йорку пошукує Якимів Михайло, син Олекси, Рогатинщина.

431. Слободзяна Степана, Глинна, Бережани, пошукує Блоцький Іван.

432. Содому Параньку р. Базюк, і тата в Ню Йорку, пошукує Собків Андрій, Уїзд, Рогатин.

433. Стецишу Варвару, Глинна, Бережани, пошукує Мельник Іван.

434. Семегена Миколу, Ілька, братів, пошукує Горянський Микола, Лишния Долішна, Рогатин.

435. Стецюка інж. Юрка в Шікаґо пошукує Стецюк Петро.

436. Славича Андрія, стрийка з Бібрки, пошукує Славич Максим.

337. Семегена Дмитра пошукує Семеген Михайло.

438. Совгана Івана і його сестру Марію пошукує Радіо Дмитро, син Андрія, Коровники, Перемишль.

439. Самборського Олександра в Шікаґо, пошукує Керод Володко, Перемишль.

440. Сойку, сестру Марії Сойки, пошукує Кудрик Мирослав, її внук.

441. Савіцьку Каську, сестру, пошукує Савіцький Василь, Волиця, Підгайці.

442. Стецло Настю пошукує Радіо Дмитро, Коровники, Перемишль.

443. Сагабая Миколу, вуйка, пошукує Нагіда Йосип, село Протісний.

444. Соколовського Михайла і Катерину, стрия, пошукує Віхар Евстахій, Дібринів, Рогатин.

445. Скочеляса Івана в Ню Йорку, пошукує Масний Теофіль, Данилівці.

446. Скота Джона, стрия, в Ню Йорку, пошукує Скальський Іван, Бабина, Самбір.

447. Стисловського Степана, Ферлеїв, Рогатин, пошукує Веретин Григор, звідтик.

448. Смушака Василя і Миколу, вуйків, пошукує Калина Богдан, Гусне Вижне, Турка.

449. Скробача Михайла, брата, пошукує Скробач Іван.

450. Сторожа Василя пошукує Татарчук Василь, Острина, Бучач.

451. Снегурського Миколу пошукує Гривнак Федь, Жовчів Рогатин.

452. Сташинську Емілію, Вашинґтон, пошукує Андрійович Ярослав, син Івана, Надвірна.

453. Синеличака Ірка, стрия, пошукує Синелечак Іван.

454. Сицелюка Григора в Ню Йорку, пошукує Сицелюк Ілько, Радехів.

455. Сокалюка Михайла, брата в Ню Йорку, пошукує Сокалюк Павло, Радехів.

456. Сопика Юрка пошукує Гайда Іван, син Юрка.

457. Сидора Степана в Ню Йорку пошукує Гнидиця Теодор, син Анни.

458. Слабого Кирила в Шікаґо пошукує Угрин Олекса.

459. Скореця Петра пошукує Скорець Ілько.

460. Страку Петра в Ню Йорку пошукує Пилка Антін.

461. Скульських Марію, Маріяна, пошукує Скульський Остап, Скоморохів.

462. Савка Василя в Ню Йорку пошукує Савко Михайло.

463. Слободян Розалію, тітку в Шікаґо, пошукує Дуб Михайло, Добряни, Стрий.

464. Сітку Настю в Ню Йорку пошукує Сітка Кіндрат і Челяда Антін, Заболотець, Броди.

465. Стерлюк Анна в Шікаґо пошукує Сверлюк Василь.

466. Семена Осипа пошукує Семен Ярослав.

467. Серветник Катерину, сестру, пошукує Легкий Микола, син Варвари.

468. Слободяна Віктора, вуйка в Філядельфії, пошукує Гребенюк Олекса і Лозинський Степан.

469. Зварича Федора Іван і Дунець Явдоху, зам. за Огородником Миколою, вуйків, пошукує Дунець Стах, син Михайла і Розалії Зварич, Братківці.

410. Тимківа Антона в Ню Йорку пошукує Мерваяк Микола.

471. Трача Івана в Ню Йорку пошукує Трач Ілько, син Миколи, Долина.

472. Теплого, стрия в Ню Йорку, пошукує Теплий Микола і Василь, Рудники, Підгайці.

473. Третяка Василя, вуйка в Ню Йорку, пошукує Грицишин Василь, Вербилівці, Рогатин.

Всіх пошукуваних проситься голоситись подаючи групу і число до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
43 W. North St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН,
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.
РОМАН СМУК,
1515 Estes Ave., Chicago, Ill.
СТЕПАН КУРОПАСЬ,
2930 N. Montclaire St., Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА
Box 777, Woodstock, Ont., Canada
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.
ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J.
ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
ҐЕНОВЕФА ЗЕПКО,
1369 Brown St., Akron, O.
МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.
ЕВГЕН ЛЯХОВИЧ,
47 W. Maple Drive,
New Hyde Park, L. I., N. Y.
АНТІН ШУМЕЙКО,
25-50 30 Road, Long Island City, N. Y.
ДМИТРО ШМАГАЛА,
4037 Riveredge St., Clevtland, Ohio
ЮЛІЯ БАВОЛЯК,
76 S. Tamaqua St., McAdoo, Pa.

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Почтова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: BErgen 4-1016.

ПОШУКУЮТЬ

Пошукую Петра Жука, жену Параскеву і сина Івана Жука, котрі перебувають роками в БоФало, походять зо села Горайці, п. Чесанів Західна Україна. Рівнож Василя і жену Катерина Левицького, походить зо села Любинець новий, п. Чесанів, Західна Україна, мабуть перебувати в м. Дітройт. Прошу зголоситись на адресу: J. Korcupel, 412 — 4th St., North Kenora, Ont., Canada. 30-

ТАРЗАН, ч. 1335. Відкриття.

З рукою на ножі Тарзан прослідив колибу, опісля вернувся до Джени.

„Ця тварина спала там, але не наробила шкоди" — заявив вечірний чоловік. „Та я хотів би й побачити".

Саме, коли пан джунґлів слідкував за відтисками — яких він ніколи не бачив досі — Джена зо страхом слідила за тінями.

Аж несподівано проникаюче світло вдарило в її очі. Це був чудовий діямант.